

Dönem : 2

Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 124

6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Plân komisyonları raporları (1/144)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71/233-A./1171

25 . 2 . 1966

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 21 . 2 . 1966 tarihinde kararlaştırılan «6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

G E R E K Ç E

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun kuruluşuna mütaallik 6974 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (B) paragrafı, aynı maddenin (A) paragrafı ile ilgili bulunmakta ve yazılış tarzı itibariyle sadece Kurumun işletmekte bulunduğu maden kömürlerinden kok, briket gibi diğer nevi kömürlerin imal ve istihsaline temas etmekte ve dolayısıyla, özel sektöre ait linyit kömürlerinden kok ve briket gibi diğer nevi kömürlerin yapım ve üretiminin TKİ nin işgal sahası dışında kaldığı hükmü istihracolumaktadır.

Malûm bulunduğu üzere son yıllarda yapılan tecrübelerde linyit kömürlerinin beherli nisbetlerde taşkömürü ile karıştırılarak linyit - taşkömürü karışımı kok veya briket imal edilmektedir. Ayrıca parça linyit kömüründen dún sühnet koku imali de bahis konusudur.

Filhakika bir müddetten beri briket imalinde kullanılan ince taşkömürleri ile kok tozu tedariğinde hissedilen sıkıntı dolayısıyla İstanbul ve Ankara'da faaliyette bulunan briket fabrikalarını durdurmak tehlikesinin başgöstermesi muvacehesinde yukarda zikredilen nisbetlerde linyit tozu ikamesiyle briket imal edilmiştir.

Ancak, G. L. İşletmesi istihsalı linyit tozlarının kâfi miktar tedarikinin imkânsızlığı karşısında özel sektörden satın alınacak linyit tozlarının da en geniş ölçüde sımai ihtiyaç kolları ile briket ve kok imalinde kullanılması zarureti şiddetle hissedilmektedir.

Buna mütenazır olarak Ankara ve İstanbul gibi büyük şehirlerimizin geçen sene ve bu yıl bilhassa ve çok erken olarak hissedilmeye başlanan yakıt, sıkıntısının giderilmesi zarureti muvacehesinde TKİ Kurumunun senenin her mevsiminde özel sektöre ait linyit kömürlerini de satınalıp stoklaması ve bunları her an müşteriye satabilme imkânlarına sahip bulunması zorunlu görülmektedir.

Gerçekten özel kömür madenleri ocak sahipleri kömürlerinin büyük bir kısmının bilhassa yaz aylarında TKİ Kömür Satış ve Tevzi Müessesesince satın alınarak Müessese aracılığı ile halka intikalini talebetmekte; Kurum da resmî sektör maden kömürleri yanı sıra özel teşebbüsün ma-

den kömürlerini de kömür satış ve tevzi müessesesi depolarında sattırmayı arzu etmekte ise de, mevzuatın mer'i şekli ile buna mesağ vermemesi karşısında buna imkân bulamamakta ve kışın en şiddetli aylarında halkın mahrukat sıkıntısının giderilmesinde âzami güçlükle karşı karşıya kalmaktadır.

Bu itibarla, mevzuata özel sektör maden kömürlerinin de satın alınmasına imkân veren ben-din ilâvesi faydalı ve zaruri görülmüştür.

Bu takdirde özel sektör maden kömürlerinin tozundan sınai ihtiyaç kollarında geniş ölçüde istifade edilebilecek, ayrıca bunlardan kok ve özellikle briket imal edilebileceği gibi parça kısımlarından da bilhassa teshinde faydalanılacağı cihetle, bu kömürler özel sektörden bilhassa yaz aylarında sabit ve müstakar fiyatlarla peşin olarak alınıp stoklanabilecek ve evsafı da daha evvel bilinen bu kömürler ihtiyaç aylarında keza muayyen, müstakar ve kalitesine göre sabit fiyatlarla Kurumun satış müessesesi aracılığı ile ihtiyaç sahiplerine satılabilecektir.

Kaldı ki, 440 sayılı Kanunun ışığı ve onun âmiri hükmü muvacehesinde hazırlanmış bulunan Kurum teşkilât kanunu tasarısında da Kurumun vazifelerine temas eden bölümlerde yer almış bulunan madde de, şimdi tadilen kabulünü teklif eylediğimiz maddenin aynıdır.

Bu takdirde, karma ekonomi kurallarına da uygun olarak, bugüne kadar büyük ölçüde kullanılmamış sahası bulunmayan özel sektöre ait parça ve bilhassa ince linyit tozları da değerlendirilmiş olacak ve durum özel teşebbüsün istihsalindeki artış gayretlerini de müspet istikamette etkiliyecek ve binnetice teshin yönünden ihtiyaç sahiplerinin sıkıntısı büyük ölçüde giderilmiş olacaktır.

Ticaret Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Ticaret Komisyonu

Esas No. : 1/144

Karar No. : 18

22 . 4 . 1966

Yüksek Başkanlığa

6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi :

Gereğede arz ve izah edilen hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalâa olunarak tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Enerji ve Tabii Kaynaklar Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan

Balıkesir

İ. Aytaç

Sözcü

Adana

A. Bozdoğanoglu

Bursa

K. Önadm

Manisa

M. Dülge

Mardin

İ. Ersoy

İmzada bulunamadı

Enerji ve Tabii Kaynaklar Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Enerji ve Tabii Kaynaklar
Komisyonu
Esas No: 1/144
Karar No: 2

5.5.1966

Yüksek Başkanlığa

6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi :

Gereğede arz ve izah edilen hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve tasarı, (B) fıkrasında yapılan değişiklikle kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Enerji ve Tabii Kaynaklar

Komisyonu Başkanı

Kütahya

A. C. Bilgin

Başkanvekil

Urfa

N. Cevheri

Sözcü

Zonguldak

K. D. Sungun

Amasya

A. C. Topala

Balıkesir

C. Turgut

Hatay

T. Köseoğlu

İsparta

İ. Aksu

Kayseri

M. Ateşoğlu

Urfa

R. Tekeli

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No: 1/144
Karar No: 20

28.6.1966

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 21.2.1966 tarihinde kararlaştırılan (6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Maliye Bakanlığı temsilcisi ve ilgililerin iştiraki ile incelenerek görüşüldü.

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumunun istihsal etmekte bulunduğu kömürler ihtiyacı karşılamamaktadır. Bu durum, halkın yakıt sıkıntısını her sene artırmakta olduğundan özel sektör elinde bulunan kömür ocaklarından elde edilen kömürlerin halka intikal ettirilebilmesini sağlamak amacıyla Kurumun özel sektörle işbirliği yaparak özel sektörün elinde bulunan kömürleri almak suretiyle yaz aylarından itibaren depolamak, kalite ve fiyatlarını tesbit edip, mevcut teşkilatı sayesinde halka intikal ettirmesi kömür sıkıntısını ortadan kaldıracaktır. Bu suretle kamu sektörü ile özel sektörün bu alanda da güzel bir işbirliğine örnek teşkil edecek olan kanun tasarısını, Komisyonumuz da yerinde görmüş, ancak tasarının Enerji ve Tabii Kaynaklar Komisyonunca değiştirilen (B) fıkrasında («A» fıkrasında yazılı kömürler) ibaresinden sonra gelen (ile) kelimesini kaldırarak (ve) kelimesini koymak suretiyle değiştirerek kabul etmiştir.

M. Meclisi

(S. Sayısı : 124)

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü	
Aydm	Erzincan	Sakarya	Adıyaman
<i>İ. Sezgin</i>	<i>H. Atabeyli</i>	<i>N. Bayar</i>	<i>M. A. Atalay</i>
Ankara	Aydın	Balıkesir	Bolu
<i>H. T. Toker</i>	<i>S. Bosna</i>	<i>F. İslimiyeli</i>	<i>H. İ. Coş</i>
Bursa	Bursa	Çanakkale	Edirne
<i>C. Külâhli</i>	<i>İ. Öktem</i>	Söz hakkım saklıdır	<i>İ. Ertem</i>
		<i>Ş. İnan</i>	
Giresun	Gümüşane	İstanbul	Kayseri
<i>K. Bosuter</i>	<i>S. Ö. San</i>	<i>A. Yalçın</i>	<i>F. Köksal</i>
Niğde	Rize	Samsun	Trabzon
<i>H. Özalp</i>	<i>E. Y. Akçal</i>	<i>S. Kılıç</i>	<i>A. İ. Birinciöğlü</i>

Hükümetin teklifi

6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 22 . 5 . 1957 tarihli ve 6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«B) Yukarıdaki fıkroda yazılı maden kömürlerinden kok, briket gibi diğer nevi kömürler ve bitümlü tâli maddeler imal ve istihsal etmek;

Devlet, özel idare ve belediyelerin ve bunlara bağlı işletmelerle İktisadi Devlet Teşekkülleri ve müesseselerinin, özel teşebbüsün ve TKİ iştiraklerinin istihsal ettiği maden kömürleri ile kok ve briket kömürlerini ve bitümlü maddelerini, iştiraklerinin faaliyetleri neticesi elde edilen tâli maddelerini alıp satmak.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

21 . 2 . 1966

Başbakan
S. Demirel
Devlet Bakanı
R. Sezgin

Devlet Bakanı
C. Bilgehan
Devlet Bakanı
K. Ocak

M. Meclisi

Ticaret Komisyonunun değişikliği

6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Kanun tasarısının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Kanun tasarısının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Kanun tasarısının 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(S. Sayısı : 124)

**Enerji ve Tabii Kaynaklar Komisyonunun
değiştirişi**

*6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu
Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrasının
Değiştirilmesine dair kanun tasarısı*

MADDE 1 . — 22 . 5 . 1957 tarihli ve 6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«B) Yukarıdaki fıkrada yazılı maden kömürlerinden kok, briket gibi diğer nevi kömürler ve bileümle tâli maddeler imal ve istihsal etmek;

Devlet, özel idare ve belediyelerin ve bunlara bağlı işletmelerle, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve müesseselerinin, özel teşebbüsün ve TKİ iştiraklerinin istihsal ettiği (A) fıkrasında yazılı kömürler ile bunlardan elde edilen kok ve briket kömürlerini ve koklaşma esnasında elde edilen tâli maddeleri ile bitümlü çeşitleri alıp satmak.»

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plân Komisyonunun değiştirişi

*6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu
Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrasının
Değiştirilmesine dair kanun tasarısı*

MADDE 1. — 22 . 5 . 1957 tarihli ve 6974 sayılı Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Kanununun 2 nci maddesinin (B) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«B) Yukarıdaki fıkrada yazılı maden kömürlerinden kok, briket gibi diğer nevi kömürler ve bileümle tâli maddeler imal ve istihsal etmek;

Devlet, özel idare ve belediyelerin ve bunlara bağlı işletmelerle, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve müesseselerinin, özel teşebbüsün ve TKİ iştiraklerinin istihsal ettiği (A) fıkrasında yazılı kömürler ve bunlardan elde edilen kok ve briket kömürlerini ve koklaşma esnasında elde edilen tâli maddeleri ile bitümlü çeşitleri alıp satmak.»

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Devlet Bakanı <i>A. F. Alişan</i>	Adalet Bakanı <i>H. Dinçer</i>
Millî Savunma Bakanı V. <i>C. Bilgehan</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Sükan</i>
Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayangül</i>	Maliye Bakanı <i>İ. Gürsan</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>O. Dengiz</i>	Bayındırlık Bakanı <i>E. Erdinç</i>
Ticaret Bakanı <i>M. Zeren</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>E. Somunoğlu</i>
Güm. ve Tekel Bakanı <i>İ. Tekin</i>	Tarım Bakanı <i>B. Dağdaş</i>
Ulaştırma Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Çalışma Bakanı <i>A. N. Erdem</i>
Sanayi Bakanı <i>M. Turgut</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>İ. Deriner</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Kürşad</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>H. Menteseoğlu</i>
Köy İşleri Bakanı <i>S. O. Avcı</i>	